

Lindås kommune

Finansreglement

Vedtatt i kommunestyret 09.03.2017

Innhold

1	Finansreglementet sitt virkeområde og formål	2
2	Heimel og tidsrom	2
3	Forvaltning og forvaltningstyper	2
4	Formålet med kommunens finansforvaltning.....	2
5	Generelle rammer og avgrensninger	3
6	Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål	4
6.1	Innskot i bank	4
6.2	Plassering i pengemarknadsfond	4
6.3	Direkte eige av verdipapir	4
6.4	Felles plasseringsbegrensninger.....	5
6.5	Rapportering.....	5
7	Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva	6
7.1	Formål.....	6
7.2	Overordna investeringsrammer	6
7.3	Produktspekter.....	6
7.4	Risikorammer	6
7.5	Avkastningsrisiko og benchmarks	8
7.6	Etiske retningslinjer	8
7.7	Gjennomføring	9
7.8	Rapportering.....	9
8	Forvaltning av kommunens gjeldsportefølgje og øvrige finansieringsavtalar	10
8.1	Vedtak om opptak av lån.....	10
8.2	Val av låneinstrument	10
8.3	Tidspunkt for låneopptak	10
8.4	Konkurrerende tilbud	10
8.5	Val av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrument.....	10
8.6	Storleik på enkeltlån – spreing av låneopptak	11
8.7	Rapportering.....	11
9	Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko	11
9.1	Risikovurderinger	11
9.2	Kvalitetsikring.....	11
10	Handsaming av avvik.....	12

1 Finansreglementet sitt virkeområde og formål

Formålet med reglementet er å gje rammer og retningslinjer for korleis forvaltninga av kommunen si finansportefølje skal skje. Reglementet utgjer eit samla oversyn over dei rammer og avgrensingar som gjeld, og underliggande fullmakter/instruksar/rutinar skal heimlast i reglementet. Reglementet definerer dei avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midlar og midlar berekna for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

2 Heimel og tidsrom

Heimel

Dette reglementet er utarbeidd på bakgrunn av:

- Lov om kommunar og fylkeskommunar av 25. september 1992, § 52
- Ny forskrift om kommunars og fylkeskommunars finansforvaltning fastsett av KRD 9.juni 2009.
- Endring ved forskrift 1. november 2016 nr 1428

Tidsrom

- Reglementet gjeld frå det er vedteke av kommunestyret. Finansreglementet skal vedtakast minst ein gang i kvar kommunestyreperiode.
- Dette reglementet erstattar alle tidlegare regler og instruksar som kommunestyret eller anna politisk organ har vedteke for Lindås kommune si finansforvaltning.

3 Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsane i forskrifta om kommunars og fylkeskommunars finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltninga av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringar) og passiva (renteberande gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedteke målsettingar, strategiar og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtalar
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

4 Formålet med kommunens finansforvaltning

Finansforvaltninga har som overordna formål å sikre ei rimeleg avkastning og stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktivitetar innanfor definerte risikorammer.

Dette blir søkt oppnådd gjennom følgjande delmål:

- Kommunen skal til en kvar tid ha likviditet (inkludert trekkrettar) til å dekke løpande forpliktingar.
- Plassert overskotslikviditet skal over tid gi ei god og konkurransedyktig avkastning innanfor definerte krav til likviditet og risiko, i forhold til tidsperspektivet på plasseringane.
- Lånte midlar skal over tid gi lågast mulig totalkostnad innanfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko. Det må takast omsyn til eventuelt behov for forutsigbarheit i lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi ei god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggjarar eit best mulig tenestetilbod

5 Generelle rammer og avgrensninger

- Kommunestyret skal sjølv gjennom fastsetting av dette finansreglementet, ta stilling til kva som er tilfredsstillande avkastning og vesentlege finansielle risiko, jfr. kommunelova §52.
- Reglementet skal baserast på kommunens eigen kunnskap om finansielle marknader og instrument.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltninga, herunder kva som blir rekna som langsiktige finansielle aktiva. Det pålegg rådmannen ein sjølvstendig plikt til å utgreie og legge fram saker for kommunestyret som blir sett på som prinsipielle.
- Rådmannen skal fortløpande vurdere reglementets forskjellige rammer og avgrensingar, og om desse på ein klar og tydeleg måte sikrar at kapitalforvaltninga utøvast forsvarlig i forhold til den risiko som kommunen er eksponert for.
- Det er delegert til rådmannen å inngå avtalar i samsvar med dette reglementet.
- Forvaltning av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og gjeld kan setjast bort og forvalta av ekstern forvaltar med konsesjon frå Finanstilsynet eller tilsvarande myndigheit i EØS – området. Forvaltninga skal utøvast i tråd med finansreglementet.
- Det er delegert til rådmannen med heimel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instruksar/rutinar for dei enkelte forvaltningsformer som er i samsvar med kommunens overordna økonomireglement.
- Det er delegert til rådmannen å inngå kontrakt med ekstern forvaltar/ rådgjevar for forvaltning i samsvar med dette reglementet.
- Finansielle instrument og/eller produkt som ikkje er eksplisitt tillate brukt gjennom dette reglementet, kan ikkje brukast i kommunens finansforvaltning.

Kommunen kan i si finansforvaltning bruke andre finansielle instrumenter, såkalla avleia instrument/derivat. Slike instrument skal vere konkret angitt under dei enkelte forvaltningsformene og må brukast innanfor risikorammene for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved berekning av finansiell risiko.

Plassering av Lindås kommunes midlar i verdipapir, skal skje etter etiske kriterium. Kriteria er omtala under plassering av langsiktige finansielle aktiva, pkt. 7.4. Så langt det er praktisk mulig skal desse etiske kriteria også gjelde for plasseringar i verdipapirfond, og ved plassering i framveksande marknader ("emerging markets").

Konkrete rammer for forvaltning av kommunens midlar til driftsformål (inkl. ledig likviditet), gjeldsportefølja og langsiktige aktiva, blir omtala seinare i reglementet.

Når forvaltninga gjev betre resultat enn budsjettet, skal overskotet setjast av på fond for å sikre at det er avsett midlar til å dekke år med dårlegare avkastning enn budsjettet.

6 Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål

Forvaltning av likviditet til driftsformål skal sikre at kommunen kan betale sine utgifter ved forfall og samtidig får tilfredstillande avkastning. Kommunen skal til ei kvar tid ha ein tilgjengelig driftslikviditet som minst er like stor som forventa likviditetsbehov i dei neste 30 dagar. Kommunens driftslikviditet skal vere tilgjengelig med maksimalt to bankdagars varsel. Dette medfører plassering med minimal risiko og kort disponeringstid.

Kommunen skal inngå hovudbankavtale for å ivareta behovet for bankteneste. Det kan gjørast avtale om trekkrettighet, men denne skal maksimum være på NOK 40 mill. kr. Kommunen sine midlar til driftsformål kan plasserast i bankinnskot, pengemarknadsfond og renteberande verdipapir med kort levetid.

6.1 Innskot i bank

Bankinnskot skal vere i kommunen sin hovudbank. Tidsbinding (fastrenteinnskot) kan ikkje avtalast for ein periode på meir enn 12 månader.

6.2 Plassering i pengemarknadsfond

For plassering i pengemarknadsfond gjeld følgjande:

- a. Midlar kan berre plasserast i fond forvalta av selskap med breid verdipapirforvaltning og som inngår som ein del av anerkjent institusjon/finanskonsern.
- b. Det skal berre plasserast i fond med rentefølsomheit kortare enn 12 månader.
- c. Ingen enkeltpapir skal ha lågare kredittrating enn BBB- ("investment grade") på investeringstidspunktet, eller vurdert av forvaltar til å ha minimum tilsvarande kredittkvalitet.
- d. Portefølja i aktuelle pengemarknadsfond kan bestå av papir med inntil 20% BIS-vekt, og kan bestå av:
  - Renteberende papir utstedt eller garantert av den norske stat.
  - Renteberende NOK denominerte papir utstedt eller garantert av OECD/EØS sone A stater.
  - Obligasjonar med fortrinnsrett
  - Renteberende papir utstedt eller garantert av norske statsføretak.
  - Renteberende papir utstedt eller garantert av norske kommunar eller fylkeskommunar.
  - Renteberende papir, i form av "senior" sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjonar.
- e. Det kan ikkje plasserast midlar i pengemarknadsfond som inneheld industriobligasjonar eller ansvarlige lån.
- f. Det skal ikkje vere avgrensingar på uttaksretten i fonda som blir brukt, og midlane skal alltid være tilgjengelige på få dagar.
- g. Det kan ikkje plasserast meir enn 60 mill. kr i eit enkelt pengemarknadsfond
- h. Samla gjennomsnittlig løpetid for kreditten i eit enkelt pengemarknadsfond skal ikkje overstige 12 mnd.

6.3 Direkte eige av verdipapir

For direkte plassering i renteberande papir gjeld følgjande:

- a) Det skal berre plasserast i renteberande papir med kortare løpetid enn 12 månader til endelig forfall.
- b) Ingen enkeltpapir skal ha lågare kredittrating enn BBB- ("investment grade") på investeringstidspunktet, eller vurdert av forvaltar til å ha minimum tilsvarande kredittkvalitet.
- c) Papira kan ha inntil 20% BIS-vekt, og kan bestå av:
  - Renteberende papir utstedt eller garantert av den norske stat.

- Renteberande papir utstedt eller garantert av norske statsføretak.
  - Renteberande papir utstedt eller garantert av norske kommunar eller fylkeskommunar.
  - Renteberande papir, i form av "senior" sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
- d) Det kan ikkje plasserast midlar direkte i industriobligasjonar, ansvarleg lånekapital, fondsobligasjonar, grunnfondsbevis eller aksjar.
- e) Ingen enkeltplassering i renteberande papir kan utgjere meir enn 10 mill. kr. Unnateke frå denne avgrensinga er plasseringar i statspapir.

6.4 Felles plasseringsbegrensninger

- Kommunens samla innskot i bank/kredittinstitusjon (inkl. direkte eige av verdipapir utstedt eller garantert av institusjonen) skal ikkje overstige 2% av institusjonens forvaltningskapital.
- Kommunens eigarandel i et pengemarknadsfond skal ikkje overstige 10% av fondets forvaltningskapital.

6.5 Rapportering

Rådmannen skal i samband med rapporteringane pr. 31. mars og 31. august, leggje frem rapport for kommunestyret som viser status for forvaltninga av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum vise følgjande:

- Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar aktiva i NOK (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla midlane til driftsformål.
- Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter
- Rådmannens kommentarar knytt til samansetting, rentevilkår/avkastning, vesentlige marknadsendringar og endring i risikoeksponering.
- Rådmannens omtale og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

7 Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

7.1 Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å sikre ei langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerane i Lindås kommune eit godt tenestetilbod. Det blir styrt etter ein investeringshorisont på meir enn fem år, samtidig som ein søker ei rimeleg årleg avkastning.

7.2 Overordna investeringsrammer

Kommunen skal i si finansforvaltning ha ein låg til moderat risikoprofil.

Midlar skal forvaltast etter kriteria:

- tryggleik
- risikospreiing
- likviditet
- avkastning

Risikospreiing reduserer den finansielle risikoen. Risikospreiing får ein ved å fordele midlane på ulike produkt og verdipapir innafor fleire aktivaklassar og risikoklassar.

Investeringane skal skje i børnoterte verdipapir med rimeleg god omsetning og andre papir med tilsvarende god likviditet.

7.3 Produktspekter

Følgjande instrument er tilgjengelige for inkludering i Lindås kommune sin forvaltningsportefølje;

- Bankinnskot
- Sertifikat
- Pengemarknadsfond
- Obligasjonar
- Obligasjonsfond
- Ansvarlege lån
- Aksjefond
- Aksjar og eigenkapitalbevis
- Valutainstrument*)

*) Valutainstrument vert tillate berre i sikringsøyemed i tilknytning til kjøp av utanlandske papir og fond denominert i annen valuta enn NOK.

Produkt som ikkje er nemt i denne oppstillinga, kan ikkje nyttast i forvaltningsporteføljen.

7.4 Risikorammer

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er faren for at plasseringar ikkje kan gjerast disponible for kommunen på kort tid, utan at det oppstår vesentlege verdifall på plasseringane i samband med realisasjon.

Likviditetsrisikoen vert styrt mellom anna gjennom andel av statspapir i porteføljen. Statssertifikat og statsobligasjonar er dei verdipapir som er mest likvide i den norske marknaden og kor det til ein kvar tid vert kvotert kursar i marknaden med lågast differanse mellom kjøps- og salskurs.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert ved faren for at ein motpart i ei kontrakt ikkje innfrir sine forplikingar. Eksempelvis at ein seljar av ein obligasjon ikkje betalar tilbake heile eller delar av lånet ved forfall (inkludert renter)

Kredittrisikoen vert styrt gjennom å klassifisere kredittrisikoen i risikoklasser og ved å etablere plasseringsbegrensingar for risikoklasse og debitor med utgangspunkt i det krav som er satt til kredittrisiko.

Risikoklasser

Kredittrisiko skal klassifiserast i risikoklassar som vist nedanfor. Denne oppstillinga i risikoklassar tek føre seg dei mest vanlege produkta i markanden. Kommunen må likevel halde seg innanfor bruk av dei produkt og rammer som dette reglementet tilet.

Risikoklasse A:

Norske obligasjonar/sertifikat utstedt av stat eller føretak med statsgaranti, samt statsobligasjonsfond.

Risikoklasse B:

Norske obligasjonar med fortrinnsrett, obligasjonar/sertifikat utstedt av statsføretak, fylkeskommunar og kommunar, kraftverk med garanti frå kommune/ fylkeskommune, banker, forsikringsselskap og kredittføretak, innskot i banker. BIS vekt skal maksimum være 20 %.

Pengemarknads- og obligasjonsfond etter same kriterier som over.

Obligationar, sertifikat og innskot som inngår i Risikoklasse B og C eller gjennom verdipapirfond) skal minimum være ratet "investmentgrade" dvs. BBB- eller betre.

Risikoklasse C

Ansvarlig lån.

Risikoklasse D:

Norske aksjefond, aktiv forvalta aksje- og eigenkapitalbevis-porteføljar bestående av verdipapir notert på Oslo Børs.

Plasseringsbegrensninger – risikoklasse

For å styre kredittrisiko skal følgjande avgrensingar gjelde for plasseringane;

Kredittrisiko	Total porteføljefordeling av total forvaltningskapital
Risikoklasse A	Maksimum 100 %
Risikoklasse B	Maksimum 100 %
Risikoklasse C	Maksimum 35 %
Risikoklasse D	Maksimum 30 %

Plasseringsavgrensninger – debitor

Lindås kommune sine rammer for maksimal plassering pr. debitor rekna av kommunen sine samla forvalta kapital (ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål og langsiktige finansielle aktiva).

Kredittrisiko	Maksimal plassering pr. debitor i % av samlet forvaltet kapital
Risikoklasse A	100,0 %
Risikoklasse B	35,0 %
Risikoklasse C	20,0 %
Risikoklasse D	10 %

Det skal ikkje plasserast meir enn 10 % av porteføljens totale forvaltningskapital i eit einskild aksjefond. Kommunen kan ikkje eige meir enn 10 % av fondsandelene i eit einskild verdipapirfond.

Kommunen sin eksponering (innskot og direkteide obligasjonar/sertifikat) i ein einskild bank skal ikkje utgjere meir enn 2 % av banken sin forvaltningskapital.

7.5 Avkastningsrisiko og benchmarks

Avkastningsrisiko er definert som risiko for verdiendring på eigedeler som følgje av endringar i marknadsforhold – herunder endring i aksjekursar, rentenivå samt endring i volatiliteten i desse marknadane.

Kommunen har ein relativ risiko som er risikoen for å ikkje oppnå avkastninga til ein samanlikningsportefølje (benchmarkportefølje).

Benchmark (referanseindeks) for langsiktige finansielle aktiva:

Bank/likviditet/sertifikater:	Oslo Børs Statsobligasjonsindeks 0,25 år (ST1X)
Obligasjonar	Oslo Børs Statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X)
Aksjar / eigenkapitalbevis	Oslo Børs Fondsindeks (OSEFX)

Ved benchmark samanlikningar skal den faktiske porteføljen og avkastninga på denne målast mot "normalporteføljen" og relatert "avkastning" i den aktuelle periode.

7.6 Etske retningslinjer

De etiske retningslinjene skal bygge på FN's Global Compact sine 10 prinsipp:

Menneskerettar:

1. Sikre at selskapet ikkje medverkar til brot mot menneskerettighetene
2. Støtte internasjonalt anerkjente menneskerettigheter innan dei områda der bedriften opererer

Arbeidstakarrettar:

3. Anerkjenne foreningsfriheten og retten til å før kollektive forhandlingar
4. Avskaffe alle former for tvangsarbeid
5. Fjerne bruken av barnearbeid
6. Avskaffe diskriminering i sysselsetting og yrke

Miljø:

7. Støtte "føre var"-prinsippet i miljøspørsmål
8. Ta initiativ til å fremme miljøansvar
9. Oppfordre til utvikling og spreiding av miljøvennlig teknologi

Korrupsjon:

10. Bekjempe all form av korrupsjon, inklusive utpressing og bestikkingar

Disse retningslinjene inneber blant anna at selskap som produserer særlig inhumane våpen skal utelukkast frå porteføljen. Vidare skal selskap verte utelukka dersom det er openber uakseptabel risiko for at kommunen gjennom sine investeringar medverkar til:

1. Grove eller systematiske krenkingar av menneskerettigheter, som for eksempel drap, tortur, frihetsberøving, tvangsarbeid, utnytting og annen utbytting av barn.
2. Alvorlig krenkelse av individ sine rettार i krig eller konfliktsituasjonar, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre særlige grove brot på grunnleggjande etiske normer

Lindås kommune vil sjå til at samarbeidande forvaltningar er opererer i tråd med forvaltningsrammene og etiske retningslinjer som er vedtekne i dette reglementet. Det er Lindås kommune sin målsetting at kapital ikkje vert plassert i selskap med en uakseptabel etisk profil.

Dersom kommunen blir gjort merksam på at det hos ein forvaltar er plasseringar i selskap med en uakseptabel etisk profil, skal dette takast opp til diskusjon med forvaltaren med sikte på at nemnde

plasseringar gjort av forvaltaren opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvaltaren.

7.7 Gjennomføring

Val av enkeltpapir kan delegerast til utvalte kapitalforvaltarar. Kapitalforvaltninga kan gjerast av eksterne forvaltarar med konsesjon frå Finanstilsynet eller tilsvarende myndigheiter i EØS-området. Forvaltar si inntening skal ikkje vere avhengig av kva slag investeringsprodukt som blir valt. Godtgjeringa skal gå klart fram av avtalen.

7.8 Rapportering

Rådmannen skal i samband med rapporteringane pr. 31. mars og 31. august, legge fram rapportar for kommunestyret som viser status for forvaltninga. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge fram ein rapport for kommunestyret som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal som eit minimum vise følgjande:

- Fordeling på dei ulike aktivaklassane i NOK (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla langsiktige midlane
- Avkastning hittil i år samanlikna med referanseindeks pr. aktivaklasse og samla
- Rådmannens kommentarar knytte til den faktiske aktivafordelinga, endringar i risikoeksponering, vesentlege marknadsendringar, og avkastninga i forhold til marknaden og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Rådmannens omtale og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Stesstest

I tillegg skal plasseringa av kommunens langsiktige finansielle aktiva ved kvar årsrapportering stresstestast med følgjande parameter:

- +2% parallelt skift i rentekurven
- -20% verdiendring på utenlandske aksjar
- -30% verdiendring på Norske aksjar

Samla verdifall på langsiktige finansielle aktiva skal oppgjevast, og rådmannen skal kommentere kommunens evne til å bære det potensielle tapet. Dersom rådmannens vurdering er at det potensielle tapet er for stort i forhold til kommunens risikoberande evne, skal rådmannen legge fram forslag til endring i reglementet og samansetninga av den risikoberande porteføljen.

8 Forvaltning av kommunens gjeldsportefølgje og øvrige finansieringsavtalar

8.1 Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fattar vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Slik vedtak skal som minimum vise:

- a) Lånebeløp

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak har rådmannen fullmakt til å gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne lånevilkåra, og for øvrig forvalte kommunale innlån etter dei retningslinjene som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmingane i Kommunelova § 50 om låneopptak. Rådmannens fullmakt betyr også fullmakt til opptak av nye lån til refinansiering av eksisterande gjeld.

8.2 Val av låneinstrument

Det kan berre takast opp lån i norske kroner.

Lån kan takast opp som direkte lån i offentlege og private finansinstitusjonar, og i livselskap. Det er også høve til å leggje ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarknaden. Obligasjonslån utstedt av kommunen kan børsnoteres. Lån skal takast opp som opne seriar (rammelån). Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

8.3 Tidspunkt for låneopptak

Låneopptaka skal vurderast opp mot likviditetsbehov, vedteke investeringsbudsjett, forventningar om framtidig renteutvikling og generelle marknadsforhold.

8.4 Konkurrerande tilbod

Låneopptak skal søkast gjennomført til marknaden gunstigaste vilkår. Det skal normalt innhentast minst to konkurrerande tilbod frå aktuelle långivarar. Prinsippet kan også fråvikast ved låneopptak i statsbank (t.d. startlån i Husbanken).

8.5 Val av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrument

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatningar om framtidig renteutvikling og innanfor eit akseptabelt risikonivå, for å oppnå føreseielege og lågast moglege renteutgifter.

Forvaltninga blir lagt opp til følgjande:

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduserast ved å spreie tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Fastrentelån kan liggje mellom 0 – 50% av den renteberande låneportefølgjen
- c) Dersom det ikkje er avsett midlar på disposisjonsfond til å dekkje ein renteauke på 1,5%, skal kommunestyret vurderast å binde gjeldsportefølja til fastrente.

For å oppnå ein eventuell ønska rentebinding, er det høve til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumenta kan brukast i den hensikt å endre renteesponeringa for kommunens lånegjeld. Føresetnader for å gå inn i slike kontraktar, skal vere at ei totalvurdering av renteforventningar og risikoprofil på eit gitt tidspunkt tilseier at slik endring er ønskeleg. Det er ikkje tillate å lausrive derivathandelen frå den øvrige finansforvaltninga, og berekningar under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontraktar. Hensikta bak kvar derivatkontrakt skal dokumenterast. Det skal berre brukast større bankar som motpart ved slike kontraktar.

8.6 Storleik på enkeltlån – spreing av låneopptak

Forvaltninga blir lagt opp til følgjande:

- a) Låneportefølja skal bestå av færrest moglege lån, likevel slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall blir avgrensa.
- b) Under elles like forhold vil det vere formålstenlig at kommunen fordeler låneopptaka på fleire lånegjevarar.
- c) Eit enkeltlån kan ikkje utgjere meir enn 20% av kommunens samla gjeldsportefølge.

8.7 Rapportering

Rådmannen skal i samband med rapportering pr. 31. mars og 31. august, rapportere på status for gjeldsforvaltninga. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang rapportere til kommunestyret på utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltninga skal det rapporterast om følgjande:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året.
- Refinansiering av eldre lån så langt i året.
- Samansetjing og verdi av låneporteføljen fordelt på dei ulike typar av passiva
- Løpetid for passiva og gjennomsnittleg rentebinding
- Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår
- Rådmannens kommentarar knytt til endring i risikoksponeing, gjenverende rentebinding og rentevilkår i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarknaden, og føreståande finansierings-/refinansieringsbehov.
- Rådmannens skildring og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet
- Det skal opplyses om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innan 12 månader.

9 Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

9.1 Risikovurderinger

Det skal til kvar rapportering til kommunestyret gjerast følgjande atskilte risikovurderingar:

- a) Renterisikoen for plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i samanheng
  - Ei "netto" gjeldsbetraktning som viser kommunens renterisiko angitt i NOK ved en 1% andel generell endring i rentekurven.
- b) Den absolutte risikoen i forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva
  - Berekne rullerande standardavvik over 36 månader til porteføljens strategi (benchmark).
- c) Den relative risikoen i forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva
  - Berekne rullerande relativ volatilitet (standardavviket til differansen mellom faktisk avkastning og strategi avkastning) over 36 månader.

Årlig skal det i tillegg rapporterast om porteføljens samla tapsrisiko, målt ved en stresstest som tar omsyn til samvariasjon (Kredittilsynet el.l.), basert på faktisk utnytting av risikorammer.

9.2 Kvalitetssikring

Finansforskrifta pålegg kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legg rammer for ei finansforvaltning som er i tråd med kommunelova sine reglar og reglane i

finansforskrifta. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinane for vurdering og handtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.

Rådmannen får delegert ansvar for at slike vurderingar blir innhenta, eksternt eller gjennom kommunerevisjonen. Det rapporterast på utført kvalitetssikring av rutinane som del av den årlige rapporteringa.

10 Handsaming av avvik

Eventuelle avvik ved finansforvaltningen i forhold til bestemmelsene i dette reglement skal håndteres på følgende måte:

Rådmannen skal informere Formannskapet om den aktuelle situasjonen. Formannskapet skal deretter ta stilling til om dette er en vesentlig sak som skal rapporteres vidare til Kommunestyret som enkelt sak, eller om det skal følge de vanlige rapporteringsrutiner (1. kvartalsrapport eller 2. tertialrapport). Ved eventuelle avvik skal dette lukkes så snart som mulig hensyntatt markedssituasjonen.